

Dynamo

For den, der har fulgt herregårdsmuseet Gammel Estrup gennem mere end et halvt århundrede, er det ufatteligt, hvad det betød for institutionen, at Britta Andersen ved overgangen til et nyt århundrede fik lov til at overtage styringen af museet. Fra at være et vægtigt, men dog beskedent jysk herregårdsmuseum, er det blevet til hele Danmarks herregårdsmuseum med en blomstrende virksomhed, der omfatter forskning, formidling og bevaring af herregårdskulturen i bredeste forstand.

Britta har med ildhu og imponerende energi pustet liv i det faglige miljø omkring denne væsentlige del af vores historie. Der er tale om et før – og efter. *Før* dynamoen havde gjort sin entre, var museet og dens fortælling forbeholdt en begrænset skare af særligt interesserede, *efter* er forståelsen og den almene interesse for herregårdshistorien blevet en folkesag. Med sit brede vingeang har Britta gjort det klart for enhver, at den alsidige beretning om livet på en dansk herregård er af afgørende betydning for vores selvforståelse. På en gang har hun bidraget til indsigt i en kompliceret verden, der omfatter hele spektret af samfundslivet på landet i gamle dage fra røgtene og husmænd til proprietærer og nådigherrer, og tillige tilføjet en højtspecialiseret forskning i de mest nørdede emner vedrørende den højere stands sofistikerede levevis.

Omkring herregårdsmuseet har Britta formået at skabe et rigt forskningsmiljø med oprettelse af Dansk

Center for Herregårdsforskning og et netværk for international udveksling af viden om dette vigtige område. I 2002 stod hun for oprettelsen af Herregårdspuljen – i dag Slots- og Herregårdsforum – der er et landsdækkende samarbejde mellem danske museer, universiteter, andre forskningsinstitutioner og enkeltmedlemmer. Med sit ufattelige livsmod og engagement har hun holdt sammen på denne brogede skare, og har ført os Europa rundt for at uddybe vores indsigt i denne kultur.

På Gammel Estrup har hun med mod, for ikke at sige dødsforagt, arbejdet frem imod at udvide og forbedre præsentationen af herregårdens enestående kvaliteter. For eksempel har rekonstruktionen af riddersalens gulv så at sige afrundet fortællingen om Scheelernes forfinede interiør. Eksemplet kunne ledsages af talrige andre facetter, som er med til at afrunde beretningen om dansk herregårdsliv.

Britta har i 2008 modtaget ridderkorset for sin indsats og Prins Henriks danske Europa Nostra Pris i 2017. Med dette festskrift vil et udvalg af hendes store skare af beundrende fagfæller bringe hende en hyldest for en enestående indsats til gavn for vores fælles kulturarv. Ved afskedsreceptionen den 1. april præsenterede vi ideen om festskriftet. Nu foreligger det!

Nivå den 21. september 2022

Claus M. Smidt

